

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Факултет по журналистика и масова комуникация

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Тотка Монова – ФЖМК, СУ „Св. Климент Охридски“

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в научна област 3.5.
Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации)

с дисертационен труд на тема: „МЕДИЙНИ ТРАНСФОРМАЦИИ И БИЗНЕС МОДЕЛИ
В ДИНАМИЧНА СОЦИАЛНА И ТЕХНОЛОГИЧНА СРЕДА”

представен от Весислава Христова Антонова, свободен докторант в катедра
„Пресжурналистика и книгоиздаване“ на Факултета по журналистика и масова
комуникация

с научен ръководител: проф. д-р Тотка Монова

I. Оценка на качествата на дисертационния текст

На вниманието ни е представен дисертационен труд в обем от **280 страници**. Изложението е много добре структурирано в увод, три глави с общо 12 параграфа, заключение и библиография, като са изпълнени всички стандартни изисквания, необходими за представянето на едно научно-теоретично изследване. Весислава Антонова основава своя научен текст върху редица представителни за обекта на изследване научни публикации. В библиографията са включени **144 заглавия**, от които 95 на български език и 49 на чужди езици. Важно е да се отбележи, че докторантът прави научно обосновани и аргументирани логически връзки между класически автори на теорията на масовата комуникация и съвременни изследователи на модерни комуникационни модели и практики. Представеният аналитичен обзор, съпътстващ авторското изследване в хода на изложението и на трите глави, на автори и текстове, на тези, нормативни уредби и закони, свързани с регулацията на

съвременните медии, на медийната среда у нас и на сложните и динамични процеси, свързани с преструктурирането на медийния пазар, **показват много високо ниво на научна компетентност на автора.**

Свидетели сме на невероятна динамика на медийната система в глобален и локален план – от една страна се наблюдава трансформация на медии, медийно съдържание, рецепция и аудитории в цифрова среда, а от друга – непрекъснатата трансформация на собствеността и на медийните пазари, резултат от изграждането на транснационални корпорации, в които твърде често медиите са само един сектор в твърде разпопосочни предмети на дейност. Всичко това пряко рефлектира върху такива, превръщащи се във все по-мащбани и трудни за решаване проблеми, като контрол върху медийното съдържание, трусове по оста истина – постистина, хибридни войни с все по-трудно предвидими крайни резултати. В този контекст на вниманието ни е предложен изключително актуален, при това не само за българските медии, научен труд, много богат на информация, представящ гледни точки, изводи и обобщения, които ще предизвикат тепърва дискусии и разнопосочни интерпретации, свързани с дигитализацията на различни по вид, обем и жанр медийни съдържания. Без съмнение предложеният текст дава една добра теоретична и методологична основа за предефиниране на такива ключови понятия като медийна система и медийна среда, структурни характеристики на медийния пазар, преформулиране на медийните стандарти, алтернативни медии онлайн, конвергенция на аудиовизуалните медийни услуги, трансформация на класическата медийна аудитория от пасивна в активна с всички произтичащи от това плюсове и минуси.

Изследването на тези, по същество радикално нови комуникационни феномени, влиянието на технологиите върху структурата, характера и съдържанието на медийния текст, както и бъдещето на медиите в условията на динамична социална и технологична среда е **същинският обект на изследване** в дисертационния труд на Весислава Антонова. Той представя многопосочни, на места и доста провокативни тези, илюстрирани с **богат емпиричен материал**, включващ по същество **наблюдения за последните тридесет години** – период, позволяващ на докторанта по един категоричен начин да формулира изводи, да прави обобщения и прогнози. Амбициозната **основна цел** на дисертационния труд „да разгледа и анализира динамичните социални, икономически и технологични трансформации в медийния сектор“, както и да „изследва отношенията медийна собственост – медийни практики“ и най-вече техните ефекти върху негативните процеси, които се наблюдават у нас по отношение на

медийната публичност и на качествен журнализъм, се разгръща в хода на изложението чрез представянето на седем изследователски задачи. Веднага искам да отбележа, че дисертационният труд по един категоричен начин постига основната цел и научните задачи, които постулира в увода.

Проведеното от Весислава Антонова научно изследване, както и анализът на данни, представящи състоянието на българската медийна система за период от почти три десетилетия, доказват заявената в основната изследователска задача хипотеза.

Бих искала да отбележа също така, че мащабът на емпириката, начинът, по който е направена селекцията на данните и тяхното представяне на базата на създадената оригинална теоретична рамка, както и последвалото очертаване на зависимости, специфики, тенденции и перспективи – особено добре това проличава във втора глава „Медиен пазар в България – между либералната доктрина и политическите страсти: 1997 – 2019 г.“ – разкриват по един категоричен начин, че **докторантът притежава солидна теоретична подготовка и умения на изследовател.**

Оценка на автореферата

Авторефератът е с обем 49 страници, към които е добавена и пълната библиография, включена в дисертацията, и отразява точно съдържанието на оригиналния труд.

Приемам **научните приноси**, посочени от Весислава Антонова в дисертационния труд и в автореферата. Специално искам да отбележа като съществен принос формулираното от докторанта в т. 3, а именно, че дисертационният труд е първото научно изследване у нас на развитието на медийния пазар в глобален мащаб и най-вече създаването на вертикална, хоризонтална и кросмедийна конвергенция на бизнес моделите – и в световен мащаб, и у нас.

Освен това представените в текста много оригинални и провокативни тези, илюстрирани с **вещо подбран емпиричен материал**, позволяват от една страна категоричност по отношение на формулираните изводи, обобщения и прогнози, а от друга **отварят поле за бъдещи широки дискусии** между практики и журналисти, между медийни експерти и изследователи.

Публикации по темата

Докторантката Весислава Антонова представя списък с **8 публикации** (една от тях на английски език) в специализирани научни издания, **пряко свързани с темата на дисертационния труд.**

Заклучение

Като имам предвид научноизследователските качества на предложението дисертационен труд – **високата научната компетентност на автора, отличното познаване на проблемите на съвременната медийна среда в национален и в глобален план, способността да разчита и анализира различни по вид емпирични данни, медийни изследвания и проучвания, закони и нормативни документи, както и формулираните изводи и обобщения – убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Весислава Христова Антонова образователната и научна степен „доктор” за представената дисертация на тема: „Медийни трансформации и бизнес модели в динамична социална и технологична среда”.**

Дата: 12 декември 2020 г.

Член на журито: проф. д-р Тотка Монова